

Қазақстан Іскерлік белсенділік индексі

қыркүйек 2019 жыл

Мазмұны

Іріктеме туралы ақпарат

Бірлестірілген Іскерлік белсенділік индексі экономика бойынша

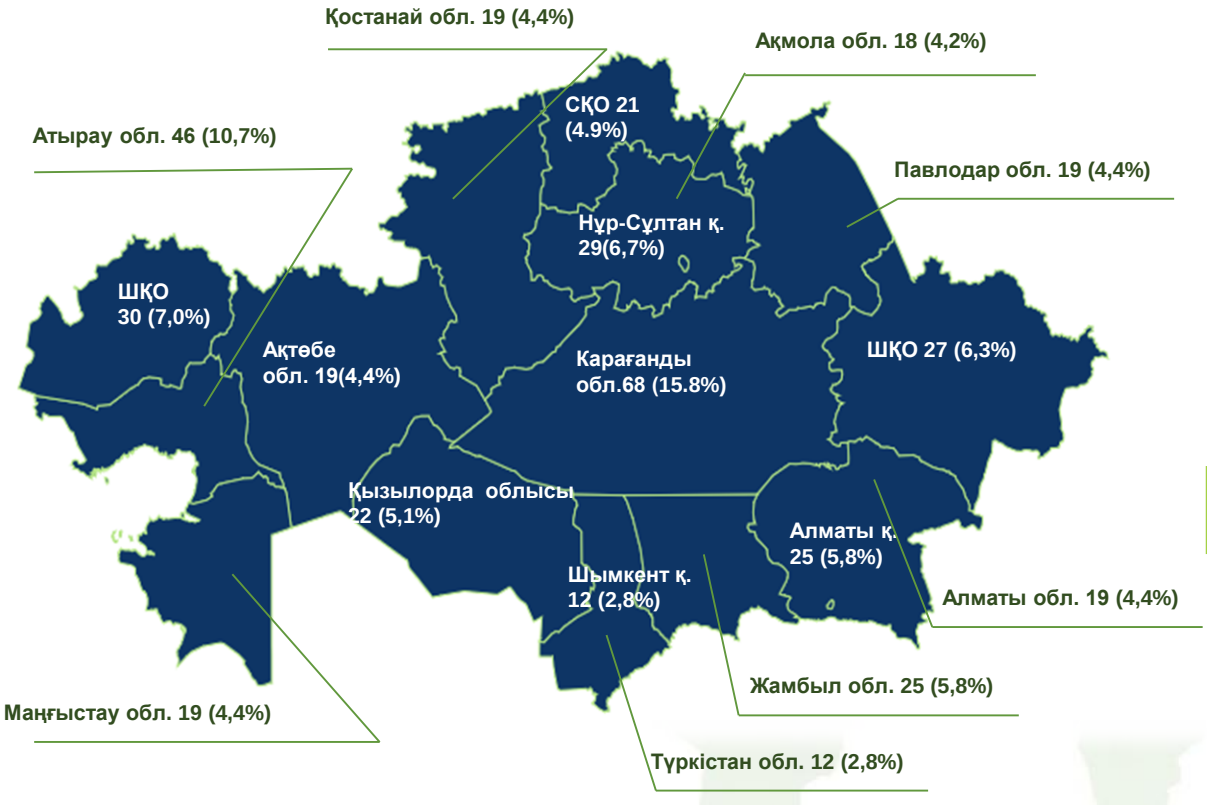
Секторлар бойынша Іскерлік белсенділік индексі

Басқа мемлекеттердің PMI индексі

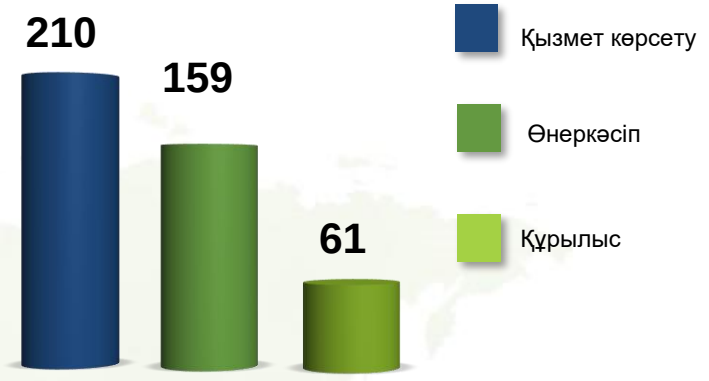
Бизнес-ахуал индексі

Іріктеме туралы ақпарат

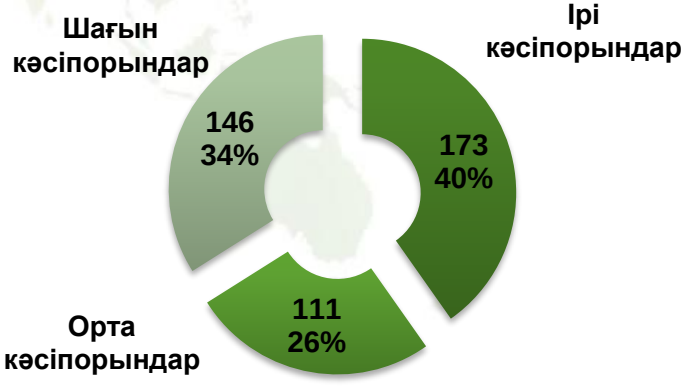
2019 жылғы қыркүйектегі респонденттердің саны - ***430 кәсіпорын***.

Респондент-кәсіпорындардың салалық құрамы

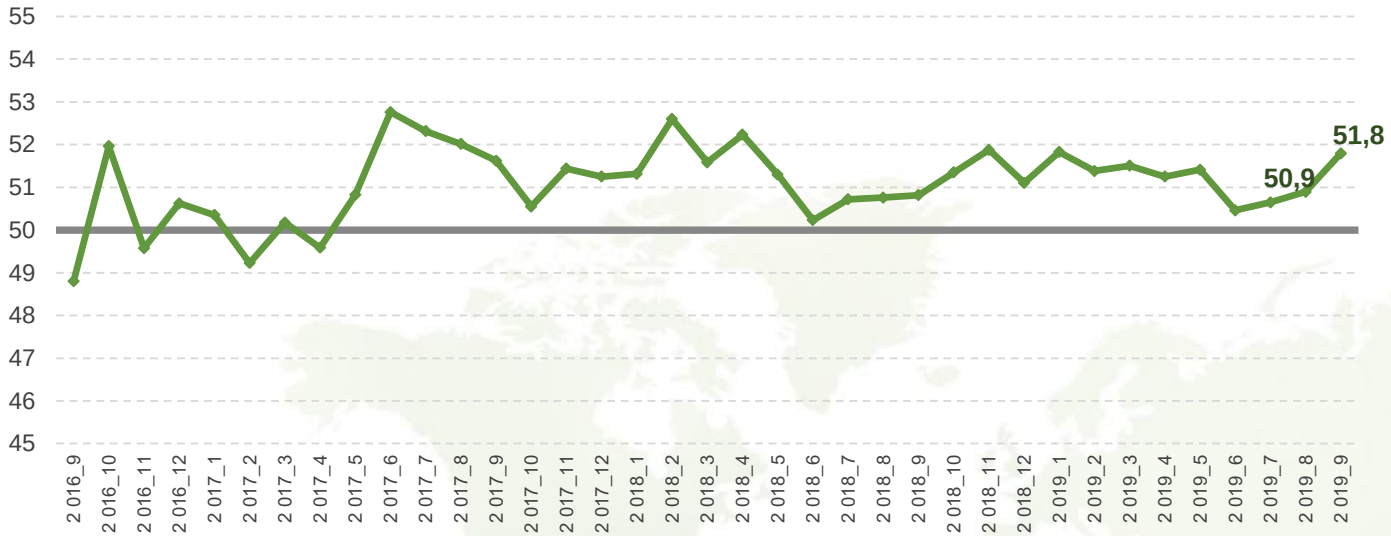

Респондент-кәсіпорындардың өлшемдік құрамы

- *Іскерлік белсенділік индексі кәсіпорындардың экономикалық көрсеткіштеріндегі нақты өзгерістер мен олардың болашақтағы өзгерістеріне қатысты сұрақтарға жауаптардың жиынтығын қамтитын құрама индекс.*
- *Қазақстан Ұлттық Банкі ай сайын нақты сектор мониторингіне қатысатын кәсіпорындарға сауалнама жүргізеді*

Экономика бойынша Іскерлік белсенділік индексі (ІБИ)

Экономикадағы іскерлік белсенділіктің өзгерісін сипаттайтын ІБИ қыркүйек айында көтеріліп 51,8 құрады, бұл нақты сектордағы белсенділіктің өсуін көрсетеді. Іскерлік белсенділік индексінің оң динамикасына құрылыс саласындағы көрсеткіштің жоғары бағамы әсер етті– 61,5.

- *Көрсеткіш 50-ден жоғары болса оң өзгерісті, төмен болса кері өзгерісті білдіреді. Сонымен бірге индекстің мәні 50-ден қаншалықты жоғары (төмен) болса, көрсеткіштің өсу (құлдырау) қарқыны соншалықты жоғары (төмен), 50-ге тең деңгейі өзгерістің жоқ екендігін көрсетеді.*

Экономика бойынша бірлестірілген іскерлік белсенділік индексі – келесі үш сектордың ЖІӨ-дегі жалпы қосылған құн үлесі бойынша салмақтанған мәні

Экономика бойынша ІБИ = 51,8

Құрылыс секторы бойынша ІБИ

61,5

Қызмет көрсету секторы бойынша ІБИ

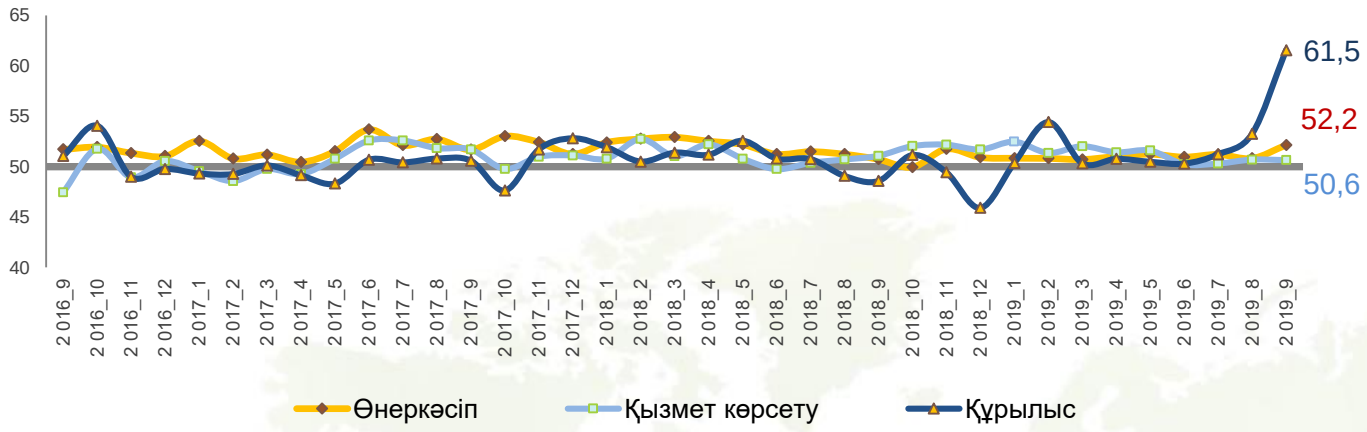
52,2

Өндіріс секторы бойынша ІБИ

50,6

Секторлар бойынша Іскерлік белсенділік индексі

Қыркүйек айында ІБИ **құрылыс** саласында белсенділіктің айтарлықтай өскенін көрсетті (61,5). Бұл жаңа тапсырыстардың өсуімен, сәйкесінше жұмыспен қамту деңгейінің өсуіне байланысты болды.

Өнеркәсіп пен **қызмет көрсету** секторларындағы ІБИ экономикалық белсенділіктің қалыпты өсуін көрсетіп, сәйкесінше 52,2 және 50,6 құрады.

- *Көрсеткіш 50-ден жоғары болса оң өзгерісті, төмен болса кері өзгерісті білдіреді. Сонымен бірге индекстің мәні 50-ден қаншалықты жоғары (төмен) болса, көрсеткіштің өсу (құлдырау) қарқыны соншалықты жоғары (төмен), 50-ге тең деңгейі өзгерістің жоқ екендігін көрсетеді.*

Секторлар бойынша іскерлік белсенділік индексі кәсіпорындардың келесі көрсеткіштерінің өзгерістерінің жиынтығы ретінде есептеледі

Өнеркәсіп секторы бойынша ІБИ

- Тауарлық-материалдық қорлар
- Жаңа өнім
- Жеткізу мерзімі
- Жұмыспен қамту деңгейі
- Жаңа тапсырыстар
- Іскерлік белсенділік

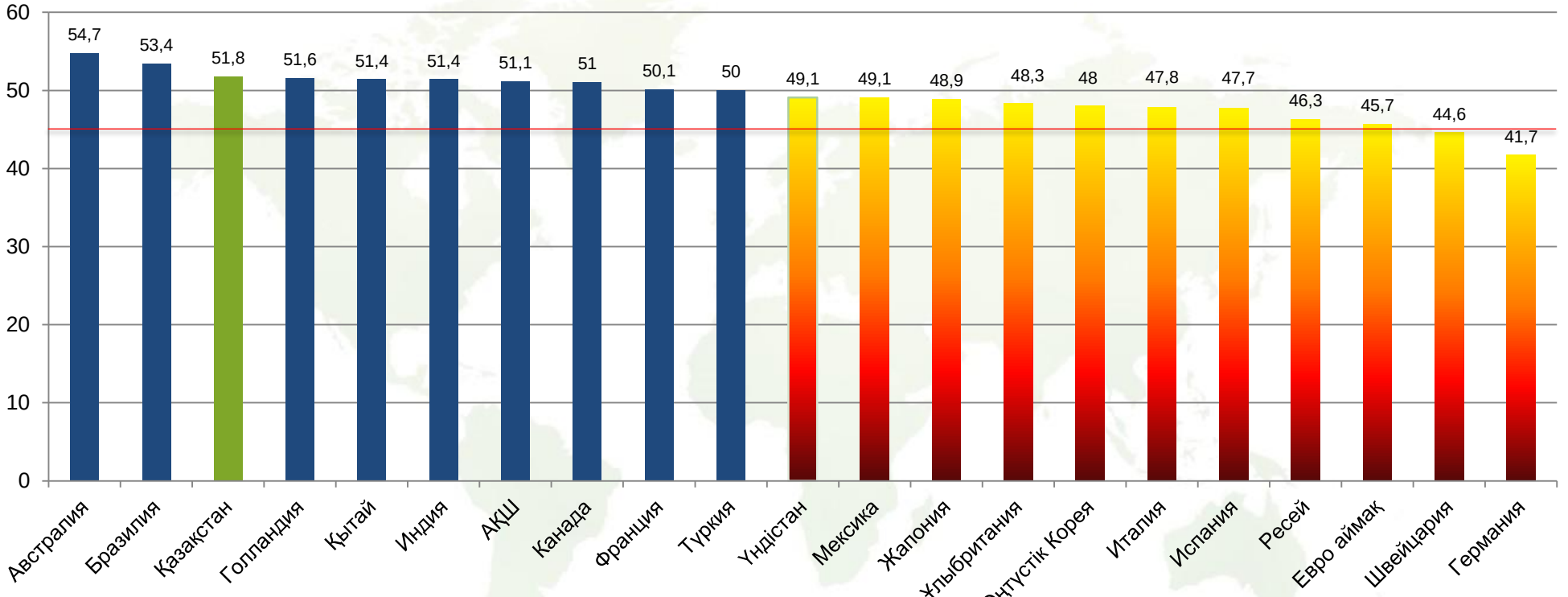
Құрылыс секторындағы ІБИ

Қызмет көрсету секторындағы ІБИ

Басқа мемлекеттердің PMI индексі

өнеркәсіп саласы бойынша

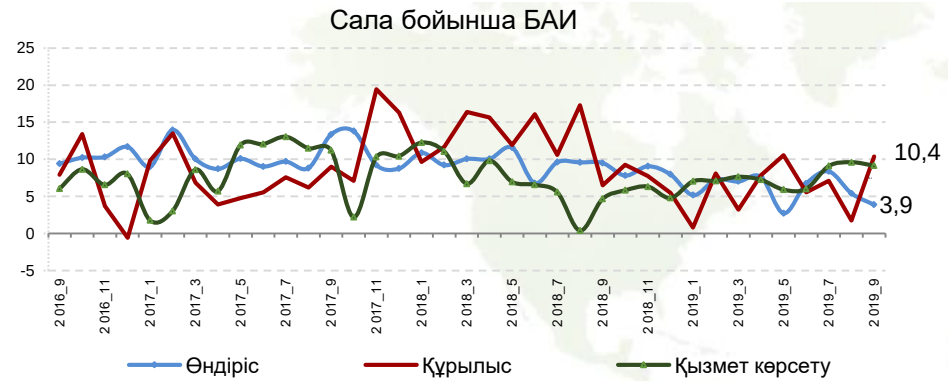
қыркүйек 2019

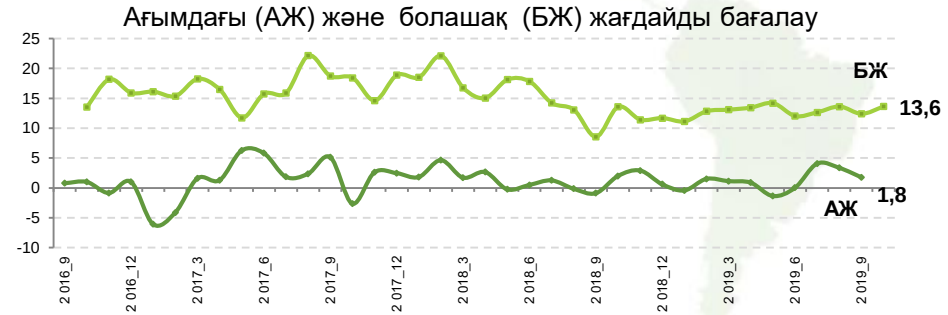

дереккөз: G20 елдер шеңберіндегі өндіріс саласындағы PMI
https://tradingeconomics.com/forecast/manufacturing-PMI?continent=g20, Қазақстанда – бірлестірілген ІБИ

Бизнес-ахуал индексі (БАИ)

Кәсіпорындарға жүргізілген сауалнамалардың нәтижелері 2019 жылғы шілде - тамызда Қазақстан экономикасындағы іскерлік ахуалдың біршама жақсарып, 3-ші тоқсанның аяғына қарай оның құлдырауын сиппаттайды.

2019 жылдың 3-ші тоқсанында құрылыс секторындағы бизнес - ахуал индексі жақсарды, ал өнеркәсіп және қызмет көрсету секторында ол біршама төмендеді. 2019 жылғы тамыз-қыркүйек айларындағы құрылыстағы оптимизм негізінен маусымдық құрылыс жұмыстарынының жалғасуымен, сонымен қатар 7-20-25 бағдарламасын жүзеге асуынан оң күтілетін үмітпен байланысты.

2019 жылдың қыркүйегінде кәсіпорындардың ағымдағы жағдайды бағалау көрсеткіші алдындағы аймен салыстырғанда төменірек болды. Бұл, ең алдымен, қызмет көрсету секторындағы ағымдағы жағдайды теріс бағалаған кәсіпорындар санының көбеюіне байланысты болды. Алайда, сауалнамаға қатысқан кәсіпорындардың көпшілігі бизнес жағдайларының өзгермегендігін атап отыр.

Кәсіпорындардың бизнес-ахуалының өзгерісіне қатысты 2019 жылдың қазан айына деген үміттері қыркүйекпен салыстырғанда сәл жоғары.

**Бизнес-климат индексі ағымдағы айдағы және келесі айдағы күтілетін бизнес жағдайының өзгеруі туралы сұрақтарға берілген оң немесе теріс жауаптардың арасындағы айырмасы ретінде есептеледі. Кәсіпорындар қаржы / несие, инфрақұрылым, құқықтық мәселелер, салық ауыртпалығы, тексерулер, айыппұлдар және т.б. жағдайларды бағалайды.*

Әдіснамалық түсініктеме

- ✓ Ақпарат нақты сектор мониторингіне қатысатын кәсіпорындардың ай сайынғы сауалнама нәтижелері бойынша дайындалған;
- ✓ Іскерлік белсенділік индексін есептеу үшін диффузиялық индекс (ДИ) қолданылады. Ол оң жауаптар мен қалыпты жауаптардың жартысының қосындысы ретінде есептеледі. Бұл индекс көрсеткіштің өзгеру динамикасын сипаттайтын жалпы индикатор болып табылады;
- ✓ Диаграммалардағы деректер маусымдық фактордан тазартылған;
- ✓ Бизнес - ахуал индексін есептеу үшін жауаптар балансы қолданылады. Жауаптар балансы ағымдағы айдағы және болашақ айдағы күтілетін бизнес жағдайының өзгерістері жайлы сұрақтарға оң және теріс жауаптар арасындағы айырмашылық.

$$\text{БАИ*} = \sqrt{(\text{ЖБ(АЖ)} + 200) * (\text{ЖБ(БЖ)} + 200)} - 200$$

Где, ЖБ – жауаптар балансы
АЖ – ағымдағы экономикалық жағдай
БЖ – ағымдағы экономикалық жағдай

** CESifo (Германия) бизнес – ахуалды бағалау әдіснамасына сәйкес*

Ақша – кредит саясаты департаменті
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҰЛТТЫҚ БАНКІ